

Medal Karla Schwarzschilda 2018 dla prof. Andrzeja Udalskiego

Prof. Andrzej Udalski z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego został tegorocznym laureatem najważniejszej nagrody w dziedzinie astronomii i astrofizyki w Niemczech – Medalu Karla Schwarzschilda – przyznawanego przez niemieckie Astronomische Gesellschaft. Towarzystwo, założone w 1863 roku, jest jednym z najstarszych na świecie, a Medal Karla Schwarzschilda przyznawany jest od 60 lat. Profesor Andrzej Udalski wyróżniony został za pionierski wkład w rozwój nowej dziedziny badań astrofizycznych: *Time Domain Astronomy*, badającej zmienność jasności i innych parametrów obiektów Wszechświata w różnych skalach czasowych.

Informacja o przyznaniu medalu została ogłoszona w trakcie zebrania Niemieckiego Towarzystwa Astronomicznego podczas odbywającego się właśnie w Wiedniu Kongresu Międzynarodowej Unii Astronomicznej. Uroczyste wręczenie Medalu połączone z wykładem Laureata nastąpi w przyszłym roku podczas zjazdu astronomów niemieckich w Stuttgarcie.

Na liście dotychczasowych laureatów Medalu Karla Schwarzschilda znajdują się nazwiska najwybitniejszych astronomów z całego świata. W 1981 roku Medalem wyróżniony został jeden z najwybitniejszych astronomów XX wieku, nieżyjący już profesor Bohdan Paczyński.

Andrzej Udalski istotnie wzbogacił prawie wszystkie obszary astronomii. Od ponad 25 lat prowadzi projekt OGLE, będący od momentu powstania jednym z największych przeglądów zmienności nieba i laboratorium pionierskich badań w dziedzinie "time domain astronomy" – mówi prezes Niemieckiego Towarzystwa Astronomicznego, profesor Joachim Wambsganss. Jego odkrycia obejmują szeroki zakres zagadnień, od planet pozasłonecznych z efektem mikrosoczewkowania grawitacyjnego i metody tranzytów poprzez badania gwiazd zmiennych różnych typów, uzyskanie istotnych nowych informacji na temat struktury Drogi Mlecznej i galaktyk z Grupy Lokalnej oraz kwazarów.

Prace profesora Udalskiego i zespołu OGLE mają decydujący wpływ na wiele dziedzin współczesnej astrofizyki. Laureat Medalu Karla Schwarzschilda jednak nie tylko kierował obserwacjami oraz analizą i interpretacją danych, ale także projektował system obserwacji projektu OGLE i budował szerokokątne kamery dla poszczególnych jego faz. Obecnie projekt OGLE wykorzystuje kamerę mozaikową CCD złożoną z 32 detektorów. Jest to jeden z największych tego typu instrumentów naukowych na świecie. Praca profesora Udalskiego obejmuje również analizę danych w czasie rzeczywistym w połączeniu z systemem

wczesnego ostrzegania, co umożliwi innym obserwatorom z całego świata na szybkie reagowanie na niespodziewane zdarzenia astronomiczne.

Profesor Andrzej Udalski jest członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk, członkiem Polskiej Akademii Umiejętności a od 2012 roku również członkiem zagranicznym amerykańskiej Narodowej Akademii Nauk. Otrzymał w trakcie swej pracy naukowej wiele prestiżowych nagród naukowych. W ostatnim czasie m. in. nagrodę Tycho Brahe 2018 przyznaną przez Europejskie Towarzystwo Astronomiczne (EAS) oraz nagrodę Dan David Prize 2017, Fundacji Dana Davida i Uniwersytetu w Tel Awiwie. W 2002 r. otrzymał nagrodę Fundacji Nauki Polskiej, a w 2009 r. prestiżowy grant ERC-IDEAS Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych dla doświadczonych naukowców.

Dodatkowe informacje:

Medal Karla Schwarzschilda:

<http://www.astronomische-gesellschaft.de/en/activities/press-releases/udalski>

Niemieckie Towarzystwo Astronomiczne (Astronomische Gesellschaft):

<http://www.astronomische-gesellschaft.de/en>